

Briuselis, 2015 m. spalio 7 d.
(OR. en)

5798/2/15
REV 2

COPEN 22
EUROJUST 19
EJN 8

PRANEŠIMAS

nuo:	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos viceministro Juliaus Pagojaus
data:	2014 m. gruodžio 17 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam direktoriui Rafaeliui Fernándezui-Pitai y Gonzálezui
Dalykas:	Pranešimas dėl pamatinių sprendimų 2008/909/TVR, 2008/947/TVR ir 2009/829/TVR nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę

Gerb. pone,

Siunčiame Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų, kuriomis perkeliamos 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje, iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR, 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/947/TVR dėl teismo sprendimų ir sprendimų dėl lygtinio nuteisimo tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti lygtinio atleidimo priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą, iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR, ir 2009 m. spalio 23 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2009/829/TVR dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo sprendimams dėl kardomųjų priemonių Europos Sąjungos valstybėse narėse kaip alternatyvos kardomajam kalinimui (toliau – Pamatiniai sprendimai), atitinkamas nuostatas, tekstus.

Pamatinių sprendimų nuostatas įgyvendina 2014 m. lapkričio 13 d. Lietuvos Respublikos įstatymas Nr. XII-1322 „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ (Teisės aktų registras: 2014-11-21 Nr. 2014-17299) (toliau – Įstatymas), kuriuo nustatoma:

- 1) Europos Sąjungos valstybių narių teismų sprendimų dėl laisvės atėmimo bausmės pripažinimo ir vykdymo Lietuvos Respublikoje tvarka ir sąlygos;
- 2) Lietuvos Respublikos teismų priimtų sprendimų dėl laisvės atėmimo bausmės perdavimo vykdyti kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms tvarka ir sąlygos;
- 3) Europos Sąjungos valstybių narių teismų ir kitų kompetentingų institucijų sprendimų dėl su laisvės atėmimu nesusijusios bausmės ir sprendimų dėl probacijos pripažinimo ir vykdymo Lietuvos Respublikoje tvarka ir sąlygos;
- 4) Lietuvos Respublikos teismų priimtų sprendimų dėl su laisvės atėmimu nesusijusios bausmės ir sprendimų dėl probacijos perdavimo vykdyti kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms tvarka ir sąlygos;
- 5) Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingų institucijų sprendimų dėl kardomųjų priemonių (išskyrus suėmimą) pripažinimo ir vykdymo Lietuvos Respublikoje tvarka ir sąlygos;
- 6) Lietuvos Respublikos teismų, prokurorų, ikiteisminio tyrimo pareigūnų baudžiamojo proceso metu paskirtų tam tikrų rūšių kardomųjų priemonių ar kitų procesinių prievartos priemonių perdavimo vykdyti kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms tvarka ir sąlygos.

Siekiant sklandaus Pamatinių sprendimų nuostatų įgyvendinimo taip pat buvo patikslinti Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 5 ir 109 straipsniai ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 1, 121, 342 ir 365⁵ straipsniai.

Informuojame, kad Įstatymas, taip pat kiti su Pamatinių sprendimų nuostatų perkėlimu į nacionalinę teisę susiję teisės aktai įsigalios 2015 m. balandžio 1 d.

Prireikus papildomos informacijos pamatinių sprendimų 2008/909/TVR, 2008/947/TVR ir 2009/829/TVR perkėlimo į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę klausimais, prašytume kreiptis į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Tarptautinės teisės departamento Teisinio bendradarbiavimo skyriaus vedėją Andradą Bavėjan (tel. (370 5) 266 2940, el. p. andrada.bavejan@tm.lt), šio departamento Teisinio bendradarbiavimo skyriaus vyriausiąją specialistę Indrę Balčiūnienę (tel. (370 5) 266 2937, el. p. indre.balciuniene@tm.lt), Administracinės ir baudžiamosios justicijos departamento patarėją Darių Mickevičių (tel. (370 5) 266 2966, el. p. darius.mickevicius@tm.lt) ar šio departamento Baudžiamosios justicijos skyriaus vyriausiąjį specialistą Taurą Rutkūną (tel. (370 5) 219 1895, el. p. tauras.rutkunas@tm.lt).

Kartu Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriatui pateikiame Lietuvos Respublikos pranešimus ir deklaracijas dėl kiekvieno pamatinio sprendimo.

(...)

Pagarbiai

(parašas) Julius Pagojus

Lietuvos Respublikos pateikta informacija dėl

Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje

Lietuvos Respublikos deklaracija dėl 7 straipsnio

Vadovaudamasi Tarybos pamatinio sprendimo 2008/947/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje, 7 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublika pareiškia, kad jos kompetentingos institucijos netaikys šio Pamatinio sprendimo 7 straipsnio 1 dalies.

Lietuvos Respublikos pranešimai

1) Informuojame, kad **apylinkių teismai** yra pagal Pamatinio sprendimo 2 straipsnio 1 dalį Lietuvos Respublikos kaip *sprendimą vykdančiosios* valstybės kompetentingos institucijos, turinčios kompetenciją pripažinti kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingų institucijų perduotus sprendimus dėl laisvės atėmimo bausmės.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija yra kompetentinga institucija gauti kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingų institucijų perduotus sprendimus dėl laisvės atėmimo bausmės. Teisingumo ministerija persiunčia šiuos sprendimus kompetentingiems apylinkių teismams pagal teritorinę priklausomybę.

Teisingumo ministerijos kontaktai yra nurodyti internetinėje svetainėje:

<http://www.tm.lt/tm/kontaktai/>. Visas tolesnis susirašinėjimas tarp Lietuvos Respublikos teismo ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos, kai Lietuvos Respublika yra *sprendimą vykdančioji* valstybė, vyksta tiesiogiai.

Pažymėtina, kad kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje priimtą ir Lietuvos Respublikai perduotą vykdyti sprendimą dėl laisvės atėmimo bausmės Lietuvos Respublikoje pripažįsta nuteistojo gyvenamosios vietos apylinkės teismas. Jeigu nuteistasis atlieka bausmę Lietuvos Respublikos pataisos įstaigoje, – bausmės atlikimo vietos apylinkės teismas. Jeigu pagal turimus duomenis neįmanoma nustatyti konkretaus kompetentingo teismo, – Vilniaus miesto apylinkės teismas.

Apylinkių teismai yra Lietuvos Respublikos kaip *sprendimą išduodančios (priėmusios)* valstybės kompetentingos institucijos, turinčios kompetenciją priimti sprendimus dėl laisvės atėmimo bausmės perdavimo vykdyti kitai Europos Sąjungos valstybei narei.

Dėl Lietuvos Respublikos teismo sprendimo dėl laisvės atėmimo bausmės perdavimo vykdyti kitai Europos Sąjungos valstybei narei sprendžia: 1) kai nuteistasis yra Lietuvos Respublikos teritorijoje, – bausmės atlikimo vietos apylinkės teismas arba priverčiamosios medicinos priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonės taikymo vietos apylinkės teismas; 2) kai nuteistojo nėra Lietuvos Respublikos teritorijoje, – pirmąją instanciją baudžiamąją bylą išnagrinėjęs teismas.

2) Vadovaujantis Pamatinio sprendimo 4 straipsnio 1 dalies c punktu ir 3–4 dalimis, Teisingumo ministerija paskiriama kompetentinga institucija vykdančia konsultacijas su kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija.

3) Vadovaudamasi Pamatinio sprendimo 7 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublika pareiškia, kad jos kompetentingos institucijos netaikys šio Pamatinio sprendimo 7 straipsnio 1 dalies (žr. 1 priedą).

- 4) Vadovaujantis Pamatinio sprendimo 21 straipsniu, apylinkių teismai ir bausmę vykdančios institucijos kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingas institucijas apie priimtus sprendimus informuoja tiesiogiai. Visas tolesnis susirašinėjimas tarp Lietuvos Respublikos teismo ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos, kai Lietuvos Respublika yra *sprendimą išduodančioji* valstybė, taip pat vyksta tiesiogiai, išskyrus konsultacijas dėl sprendimo dėl laisvės atėmimo bausmės perdavimo vykdyti kitai Europos Sąjungos valstybei narei, kurios vyksta per Teisingumo ministeriją.
- 5) Vadovaudamiesi Pamatinio sprendimo 23 straipsnio 1 dalimi, informuojame, kad Lietuvos Respublika pripažins kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos sprendimą dėl laisvės atėmimo bausmės tik tuo atveju, jeigu liudijimas bus išverstas į lietuvių kalbą.
- 6) Vadovaudamiesi Pamatinio sprendimo 23 straipsnio 3 dalimi, informuojame, kad Lietuvos Respublika, kaip *sprendimą vykdančioji* valstybė, gavusi nuosprendį ir liudijimą, kurio turinys, bus nepakankamas sprendimui dėl bausmės vykdymo priimti, prašys, kad prie nuosprendžio ar jo esminių dalių būtų pridėtas jų vertimas į lietuvių kalbą.
- 7) Vadovaudamasi Pamatinio sprendimo 28 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublika pripažins ir vykdys nuo 2011 m. gruodžio 5 d. priimtus sprendimus dėl laisvės atėmimo bausmės. Tais atvejais, kai sprendimas dėl laisvės atėmimo bausmės priimtas iki 2011 m. gruodžio 5 d., toliau bus taikomos Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 365 straipsnio ir atitinkamos tarptautinių sutarčių nuostatos (žr. Lietuvos Respublikos deklaraciją Europos Sąjungos Tarybos 2008 m. lapkričio 18 d. dokumente 15413/1/08 REV1).

Kartu informuojame, kad Lietuvos teismų kontaktiniai adresai ir jų veiklos teritorijos yra nurodytos Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje: <http://www.teismai.lt/lt/teismai/teismai-teismu-kontaktai/> ir <http://www.teismai.lt/lt/teismai/teismu-veiklos-teritorijos/>.

Lietuvos Respublikos pateikta informacija dėl

Tarybos pamatinio sprendimo 2008/947/TVR dėl teismo sprendimų ir sprendimų dėl lygtinio nuteisimo tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti lygtinio atleidimo priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą

Lietuvos Respublikos deklaracija dėl 10 straipsnio

Vadovaudamasi Tarybos pamatinio sprendimo 2008/947/TVR dėl teismo sprendimų ir sprendimų dėl lygtinio nuteisimo tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti lygtinio atleidimo priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą 10 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublika pareiškia, kad jos kompetentingos institucijos netaikys šio Pamatinio sprendimo 10 straipsnio 1 dalies visoms toje dalyje nurodytoms nusikalstamoms veikoms.

Lietuvos Respublikos pateikti pranešimai

1) Informuojame, kad **apylinkių teismai** yra pagal Pamatinio sprendimo 3 straipsnio 1 dalį Lietuvos Respublikos kaip *sprendimą vykdančiosios* valstybės kompetentingos institucijos, turinčios kompetenciją pripažinti kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingų institucijų perduotus sprendimus dėl su laisvės atėmimu nesusijusios bausmės ir sprendimų dėl probacijos. Apylinkių teismai yra kompetentingi tiesiogiai gauti kitų Europos Sąjungos valstybių narių perduotus sprendimus dėl su laisvės atėmimu nesusijusios bausmės ir sprendimų dėl probacijos.

Probacijos tarnybos yra Lietuvos Respublikos kaip *sprendimą vykdančiosios* valstybės kompetentingos institucijos vykdyti Lietuvos Respublikos teismų pripažintus kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingų institucijų perduotus sprendimus dėl su laisvės atėmimu nesusijusios bausmės ir sprendimų dėl probacijos.

Europos Sąjungos valstybėje narėje priimtą sprendimą dėl su laisvės atėmimu nesusijusios bausmės ar sprendimą dėl probacijos Lietuvos Respublikoje pripažįsta nuteistojo gyvenamosios vietos apylinkės teismas, o, jeigu nuteistasis neturi gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje, – Vilniaus miesto apylinkės teismas.

Apylinkių teismai yra Lietuvos Respublikos kaip *sprendimą priėmusios* valstybės kompetentingos institucijos, turinčios kompetenciją priimti sprendimus dėl su laisvės atėmimu nesusijusios bausmės ar sprendimo dėl probacijos perdavimo vykdyti kitai Europos Sąjungos valstybei narei.

Pažymėtina, kad sprendimo dėl su laisvės atėmimu nesusijusios bausmės ar sprendimo dėl probacijos perdavimo vykdyti kitai Europos Sąjungos valstybei narei klausimą nagrinėja ir jį išsprendžia probacijos tarnybos buvimo vietos apylinkės teismas.

2) Vadovaudamiesi Pamatinio sprendimo 4 straipsnio 2 dalimi, informuojame, kad Lietuvos Respublika pripažins ir vykdys tik Pamatinio sprendimo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas probacijos priemonės ir alternatyvias bausmes.

3) Vadovaudamiesi Pamatinio sprendimo 5 straipsnio 3 ir 4 dalimis, informuojame, kad Pamatinio sprendimo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais, t. y. kai alternatyvioji bausmė ar probacijos priemonė paskirta Lietuvos Respublikoje gyvenamosios vietos neturinčiam asmeniui, Lietuvos Respublikos teismas paprastai sutiks perimti šios priemonės vykdymą, jeigu nuteistasis Lietuvos Respublikoje mokosi, dirba, yra sudaręs darbo sutartį, čia yra nuteistojo šeimos nario gyvenamoji vieta arba yra kitų svarbių priežasčių, dėl kurių tikslinga perimti alternatyviosios bausmės ar probacijos priemonės vykdymą.

4) Vadovaudamiesi Pamatinio sprendimo 10 straipsnio 4 dalimi, informuojame, kad Lietuvos Respublika netaikys Pamatinio sprendimo 10 straipsnio 1 dalies visoms toje dalyje nurodytoms nusikalstamoms veikoms (žr. 2 priedą).

5) Vadovaudamiesi Pamatinio sprendimo 21 straipsniu, informuojame, kad Lietuvos Respublika pripažins kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos sprendimą dėl su laisvės atėmimu nesusijusios bausmės ar sprendimą dėl probacijos tik tuo atveju, jeigu liudijimas bus išverstas į lietuvių kalbą.

Kartu informuojame, kad Lietuvos teismų kontaktiniai adresai ir jų veiklos teritorijos yra nurodytos Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje:

<http://www.teismai.lt/lt/teismai/teismai-teismu-kontaktai/> ir

<http://www.teismai.lt/lt/teismai/teismu-veiklos-teritorijos/>. Apygardų probacijos

tarnybų veiklos teritorijas nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2014 m.

gegužės 9 d. įsakymas Nr. 1R-134 „Dėl Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus apygardų probacijos tarnybų nuostatų patvirtinimo“

(http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=424351&p_tr2=2).

Lietuvos Respublikos pateikta informacija dėl

Tarybos pamatinio sprendimo 2009/829/TVR 2009 m. dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo sprendimams dėl kardomųjų priemonių Europos Sąjungos valstybėse narėse kaip alternatyvos kardomajam kalinimui

Lietuvos Respublikos pranešimai

1) Informuojame, kad **prokuroras** yra pagal Pamatinio sprendimo 6 straipsnį Lietuvos Respublikos kaip *sprendimą vykdančiosios* valstybės kompetentinga institucija.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikai perduotą sprendimą dėl kardamosios priemonės Lietuvos Respublikoje nuolatinę gyvenamąją vietą turinčiam ir į Lietuvos Respubliką sutikusiam grįžti asmeniui pripažįsta asmens, dėl kurio priimtas šis sprendimas, gyvenamosios vietos apygardos prokuratūros prokuroras.

Be to, Lietuvos Respublikoje gali būti pripažįstamas ir vykdomas sprendimas dėl kardamosios priemonės, kuriuo kardomoji priemonė paskirta ir Lietuvos Respublikoje nuolatinės gyvenamosios vietos neturinčiam asmeniui, jeigu to prašo šis asmuo ir prokuroras sutinka perimti sprendimo dėl kardamosios priemonės vykdymą. Šiuo atveju sprendimą pripažinti kardomąją priemonę priima Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros prokuroras.

Prokuroras ir **teismas** yra pagal Pamatinio sprendimo 6 straipsnį Lietuvos Respublikos kaip *sprendimą priėmusios* valstybės kompetentinga institucija.

Pažymėtina, kad sprendimą dėl kardamosios priemonės perdavimo vykdyti kitai Europos Sąjungos valstybei narei ikiteisminio tyrimo metu nutarimu priima prokuroras, teisminio nagrinėjimo metu – nutartimi bylą nagrinėjantis teismas.

2) Vadovaudamiesi Pamatinio sprendimo 8 straipsnio 2 dalimi, informuojame, kad Lietuvos Respublika be Pamatinio sprendimo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytų kardomųjų priemonių taip pat pripažins ir vykdys kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse baudžiamojo proceso metu priimtus sprendimus dėl kardomųjų priemonių, kuriais kaip įtariamojo, kaltinamojo ar nuteistojo suėmimo alternatyva taikomas vienas ar keli iš šių įpareigojimų ir (ar) draudimų:

- a) draudimas užsiimti tam tikra veikla, susijusia su įtariama nusikalstama veika;
- b) draudimas vairuoti transporto priemonę;
- c) įpareigojimas sumokėti tam tikrą piniginių užstatą arba suteikti kitos rūšies garantiją, kuri gali būti sumokama nustatytais dalimis arba visa iš karto.

3) Vadovaudamiesi Pamatinio sprendimo 9 straipsnio 3 ir 4 dalimis, informuojame, kad Pamatinio sprendimo 9 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais, t. y. kai kardomoji priemonė paskirta Lietuvos Respublikoje nuolatinės gyvenamosios vietos neturinčiam asmeniui, Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros prokuroras paprastai sutiks perimti sprendimo dėl kardomosios priemonės vykdymą, jeigu įtariamasis, kaltinamasis ar nuteistasis Lietuvos Respublikoje mokosi, dirba arba sudarė darbo sutartį, čia yra jo šeimos nario gyvenamoji vieta arba yra kitų svarbių priežasčių, dėl kurių tikslinga perimti sprendimo dėl kardomosios priemonės vykdymą.

4) Vadovaudamiesi Pamatinio sprendimo 21 straipsnio 3 dalimi, informuojame, kad Lietuvos Respublika taikys Tarybos pamatinio sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos 2 straipsnio 1 dalį, priimdama sprendimus perduoti atitinkamą asmenį išduodančiajai valstybei.

5) Vadovaudamiesi Pamatinio sprendimo 24 straipsniu, informuojame, kad Lietuvos Respublika pripažins kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos sprendimą dėl kardamosios priemonės tik tuo atveju, jeigu liudijimas bus išverstas į lietuvių kalbą.

Primename, kad Lietuvos Respublika, priimdama Pamatinį sprendimą, Tarybos Generaliniam sekretoriui pateikė deklaraciją, kad Lietuvos Respublika dėl konstitucinių priežasčių netaikys Pamatinio sprendimo 14 straipsnio 1 dalies visoms toje dalyje nurodytoms nusikalstamoms veikoms.

Kartu informuojame, kad Lietuvos prokuratūrų ir prokurorų kontaktiniai adresai yra nurodyti prokuratūros interneto svetainėje <http://www.prokuraturos.lt/>. Lietuvos teismų kontaktiniai adresai ir jų veiklos teritorijos yra nurodytos Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje <http://www.teismai.lt/lt/teismai/teismai-teismu-kontaktai/> ir <http://www.teismai.lt/lt/teismai/teismu-veiklos-teritorijos/>.
